

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф.д.ик.н. Румен Василев ГЕЧЕВ, научна специалност: *Политическа икономика, научно направление 3.8 Икономика, научна организация: УНСС*

Относно: конкурс за доцент по научна специалност: 3.8. „Политическа икономика (микроикономика, макроикономика, богатство и неравенство)“, , научно направление: 3.8 Икономика, в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра Икономикс, ОИФ на УНСС съгласно Решение на АС №4/26.06.2024 г., публикуван в Д.В., бр. 69 от 16.08.2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №2936/15.10.2024 г. на Ректора на УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Кандидатът в конкурса за доцент – гл.ас. П. Пешев има последователно и задълбочено образование в областта на приложната наука Икономикс в УНСС както следва: в периода 2000-2005 следва Макроикономика на равнище Бакалавър, 2009-2010 г. продължава обучението си на равнище Магистър по същата специалност. А в периода 2011-2014 г е докторант в катедра Икономикс. През 2014 г печели докторантски конкурс, организиран от БНБ, където провежда специализация по парична политика. Успешно защитава образователно-научната степен „Доктор“ през 2014 г. Дисертационният му труд е на тема: „Кредитиране на небанковия сектор в България“. Владеенето на английски език (писмено и говоримо) му дава възможност да следи развитието на съвременната икономическа наука, да подобрява теоретическата си подготовка и да участва в подготовката и преподаването на курсове на английски език.

Колегата Пешев има над десет годишен практически опит като експерт и ръководител на български и чуждестранни фирми- инвестиционни посредници, опериращи на българските и европейските пзари. Този опит, реализиран в лекционните

курсове допринася за повишаване на тяхното ниво и доближаването им до реалните пазарни условия у нас и на равнище ЕС. Това се цени особено много както от студентите, така и от научните колективи, в които той участва при изпълнението на научно-изследователски проекти.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Съгласно представения документ от *Съвета по хабилитация на УНСС, по професионални направления с акредитирани докторски програми в научна област 3. Социални, стопански и правни науки* гл.ас. Пешев изпълнява всички (720г) национални и допълнителни за УНСС количествени и качествени показатели, изисквани за академичната длъжност доцент. Общата сума от раздели I + II от Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент” в УНСС възлиза на **2212 точки** (Раздел I 967 т. + Раздел II 1245т.). **Това е три пъти над изискуемият минимум.**

Запознат съм с неговите публикации под формата на участие в учебници и учебни пособия, доклади пред научни конференции, статии и неговото монографичното издание в издателският комплекс на УНСС. Те са на много добро изследователско ниво, тоест зад чисто количествените показатели стои сериозно качествено покритие.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Преподавателската работа на колегата Пешев получава високи оценки от студентите и преподавателската колегия на катедрата. Той има почти десет годишен опит на университетски преподавател в катедра Икономика, където в екип или самостоятелно води занятия по Микро и Макроикономика, Микроикономическа теория и др. Неговата работа в практиката в лицензиран от Комисията за финансов надзор (КФН) финансов посредник намира отражение в лекциите му по проблемите на финансовите инструменти и в частност на капиталовите пазари. Това е особено важно за процеса на преподаване и ефективното съчетаване на теоретичните с приложните умения и знания, които получават студентите бакалаври, магистри и докторанти. С нарастващата роля на капиталовият пазар у нас и засилване на връзките му най-вече с

финансовите пазари на ЕС, неговата експертна квалификация в инвестиционното посредничество с продължаващ практически опит ще бъде от полза за разработване на специализирани учебни курсове в тази област, както и за бъдещо научно ръководство на докторанти с изследователски интерес в тази перспективна област на съвременната икономическа наука, специализираните курсове в 3-ти и 4-ти курс на бакалавърска степен, както и тези в образователна степен “Магистър” и образователно-научна степен “Доктор”.

Д-р Пешев получава висока оценка от студентите за качеството на неговото преподаване, в това число заради съвременните методи и техники на преподаване. Ползва се с уважение от катедрената колегия и е доказал, че може да работи успешно в екип, както при преподаването, така и при реализацията на изследователски проекти, съвременни методи и техники на преподаване, изяснява материала на достъпен и убедителен за студентите език. Неговите качества като преподавател и изследовател отговарят на изискванията за хабилитация като доцент и за бъдещо академично развитие в УНСС

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

От представеният списък публикации (авторски и в съавторство) реферирани и индексирани в база данни с научна информация се открояват:

А. Седем студии на английски и български език: 1. Modelling Wealth and Wealth Inequality in Bulgaria; 2. Wealth Inequality Determinants in the EU Members from the CEE Region, 1995-2021; 3. Estimation of value, distribution and concentration of wealth in Bulgaria 1995-2020; 4. Bulgarian NUTS2 Regions' Beta-and Sigma-Convergence Towards the Eurozone; 5. Analyzing CFD Retail Investors' Performance in a Post MiFID II Environment; 6. Beta and sigma-convergence of productivity of NUTS 2 regions in the (EU) member states from the CEE region; 7. Wealth Inequality Drivers in a Small EU Member Country: An Example from Bulgaria during the period 2005-2017.

Б. Четири глави от колективни монографии: 1. Регионална Конвергенция, шеста глава от колективна монография (2022). 2. Структурна конвергенция на българската икономика към еврозоната; 3. Инвестиции- Тема 5 Анализ на макроикономическото и

финансово състояние на България през 2014, 2015 и 2016 г.(2019); 4. Небанков Финансов Сектор (2019);

В. Четири статии и научни доклади (публикувани в нереферирани издания) .

Реферираните публикации на гл.ас. Пешев са фокусирани в две, взаимно свързани и взаимно предполагащи се области:

I. Разпределение и преразпределение на богатството и съответно равнището на социалната поляризация и механизмите за нейното сгъстяване.

В дългосрочен период са анализирани тенденциите в равнището на социалната поляризация. Избрана е адекватна методология и са систематизирани вторични и първични статистически данни, необходими за сравнителен анализ на процесите на разпределение на дохода в България и другите страни от ЕС. Особено полезни са сравненията и изводите направени между България и другите бивши социалистически страни. Нетното богатство на домакинствата у нас е детерминирано като разлика между реалните и финансовите активи от една страна и техният финансов дълг – банкови заеми и други финансови вземания. Отчетени са позитивните промени и възникналите нови, негативни тенденции за бедните домакинства и най-ниския слой на средната класа.

Негативните тенденции са огледални на увеличеното богатство на символично малък процент от населението. Тук количественият анализ на гл.ас. Пешев е намерил място и в определянето на Индекса Джини и неговите промени през последните години. Така например, долната половина от лицата притежават средно по-малко от 5,1% от нетното богатство, докато горният децил и процентил притежават съответно 65,3% и 10,6% от общото нетно богатство. Основателно е изведена една съществена особеност в структурата на семейното богатство в България – доминиращият дял на реалните активи спрямо финансовите активи.

II. *Степента на конвергенция на България към ЕС и Еврозоната*

Убедителен е подхода на д-р Пешев да обвърже тенденциите в процеса на конвергенция с изменението на равнищата на производителността на труда. На основата на една от ключовите закономерности на икономиката, касаеща пряката зависимост между производителността на труда и реалните доходи, той изследва проявлението на тази закономерност в различните региони на България. Изводите са подкрепени с надеждни и безспорни статистически данни и индекси.

Изведени са основните фактори водещи до твърде неравномерното разпределение на доходите и богатството в различните региони на България. Убедителни са примерите на сравнение на няколко области около големите ни областни центрове, където е налице процес на приближаване до средните показатели на ЕС и крещящото изоставане в редица „периферни„ региони в области като Враца, Видин, Монтана, Силистра и др. Изследвани по региони са релациите - инвестиции:производителност на труда: реална покупателна способност: доходи и богатство. Апробирана е безспорна зависимостна динамиката на инвестициите и производителността от развитието на капиталовите пазари, като тази зависимост е анализирана в специфичните български условия.

Монографичното изследване “ Богатството в България през периода 2020-2022 година“ представлява значимо, добре структурирано изследване. Авторът демонстрира отлично познаване на литературата по въпроса, в критичният анализ използва успешно комбинация от качествени и количествени показатели и модели за тяхната оценка и/или за открояване на определени тенденции и зависимости. Оценките и по-голямата част от изводите на колегата Пешев са подкрепени със солидни аргументи. Именно в монографията са синтезирани неговите приноси в разкриването на специфичните форми на проявление на основни икономически закони и закономерности в специфичните български условия.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приложените научни публикации на д-р Пешев ми дават основания да изеда няколко основни постижения и приноси в изследваните области:

- ◆ Оценено е богатството у нас на национално ниво, на човек и на възрастен чрез използване на едномерен (еднофакторен) регресионен модел и извеждане на характерен множител между нетното богатство и БВП на човек/възрастен от населението, чрез използване на линейни и нелинейни зависимости.
- ◆ Създадена е методология за оценка на разпределението на богатството в България, чрез използване на два метода за оценка на разпределението на богатството. (1) Използване съотношението между кумулативното разпределение на богатството и кумулативното разпределение на дохода за извеждането на хипотетичното разпределение на богатството в България. (2) Директно използване на стойности за децилно, процентилно, квинтилно разпределение за страни от ЕС, за които са налични официални или анкетни данни.
- ◆ Систематизирани и анализирани са специфичните фактори в български условия, които модифицират проявлението на познати зависимости между инвестициите – производителността на труда-доходите и равнището и структурата на богатството. Това е особено полезно за корекции в икономическата ни политика, отнасяща се към ускорено достигане на средните показатели на жизненият стандарт в на ЕС и Евроната

7. Критични бележки и препоръки

- ◆ Някои изводи на автора предполагат по-убедителни аргументи. Така например, в монографияното си изследване той твърди, че “плоските данъчни норми върху доходите и корпоративните печалби и бюджетните дефицити стимулират процеса на създаване на богатство в България”. Практиката и данните от развити или развиващи се икономики доказват обратното. Страни с най-високи прогресивни данъци като Швеция, Дания или Франция са сред страните с най-висок доход на един зает. Така е и в Полша или Словения. Освен това, теоретично и фактически е доказано, че плоският данък винаги и

навсякъде води до ускорена социална поляризация. И в самата монография на гл.ас. Пешев ясно е посочено, че България, страна с плоски и рекордно ниски данъци върху доходите и печалбата е страната в ЕС с най-силно изразена и продължаващо да се влошава социална поляризация.

♦ В бъдещи изследвания към българската специфика на икономическата среда би било полезно да се вземат предвид фактори, чиято роля не е за подценяване. Например, когато се извеждат резултатите от количествените анализи, според които за България се откроява подчертано по-големият дял на реалните активи на домакинствата спрямо финансовите активи, би било полезно да се посочи кога са изградени тези активи. България е сред първите места в ЕС по собствена жилищна площ на човек от населението, но този сграден фонд е изграден в по-голямата си част преди прехода към пазарна икономика. Освен това, при тези ниски доходи и дълбока социална поляризация, само малък процент от богатите българи могат да си позволят закупуването на жилища при бързо растящите пазарни цени. А тези реалности пряко касаят богатството и неговата структура и разпределение.

8. Заключение

Анализът на резултатите от преподавателската и изследователската работа на д-р Петър Пешев ми дават основание убедено да предложа на научното жури да му бъде присъдено академичното звание “доцент”.

07.12.2024 г.
София

Подпис:
/проф. Р. Гечев/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

By: Prof. Dr. Econ. Sc. Rumen Vassilev Gechev, Scientific Specialty: Political Economy, Scientific Field 3.8 Economics, Affiliation: University of National and World Economy (UNWE).

Regarding: Competition for Associate Professor in the scientific specialty 3.8 “Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics, Wealth, and Inequality)”, scientific field 3.8 Economics, at UNWE.

8. Information about the Competition

The competition has been announced for the needs of the Department of Economics, Faculty of Economics and Business, at UNWE, in accordance with Decision No. 4/26.06.2024 by the Academic Council, and published in the State Gazette, Issue 69 from 16.08.2024. I participate as a member of the scientific jury for the competition as per Order No. 2936/15.10.2024 of the Rector of UNWE.

9. Information about the Candidate

The candidate, Chief (Senior) Assistant Professor P. Peshev, has demonstrated consistent and in-depth education in the applied field of Economics at UNWE as follows: from 2000–2005, he studied Macroeconomics at the Bachelor's level; from 2009–2010, he continued his education at the Master's level in the same specialty. Between 2011–2014, he was a doctoral student in the Department of Economics. In 2014, he won a doctoral competition organized by the Bulgarian National Bank (BNB), where he specialized in monetary policy. He successfully defended his doctoral degree in 2014 with a dissertation titled "Lending to the Non-Banking Sector in Bulgaria." His proficiency in English (both written and spoken) allows him to stay updated on modern economic science, enhance his theoretical preparation, and contribute to course preparation and teaching in English.

Colleague Peshev has over ten years of practical experience as an expert and manager in Bulgarian and international investment intermediary firms operating in Bulgarian and European markets. This experience, reflected in his lecture courses, enhances their quality and

brings them closer to real market conditions in Bulgaria and the EU. This is highly appreciated by both students and research teams he collaborates with on research projects.

10. Fulfilment of the requirements for holding the academic position

According to the document provided by the Habitation Council at UNWE, Assistant Professor Peshev fulfils all national (720 points) and additional criteria set by UNWE for the academic position of Associate Professor. The total points from sections I and II of the quantitative requirements chart amount to **2212 points** (Section I: 967 points+ Section II: 1245 points). **This is three times the minimum requirement.**

I have reviewed his publications, including textbooks, teaching guides, conference papers, articles, and a monographic study published by UNWE's publishing complex. These are of a very high research level, indicating a strong qualitative foundation behind the quantitative metrics.

11. Evaluation of Teaching Activities

Colleague Peshev's teaching has received high evaluations from students and colleagues in the department. He has nearly ten years of university teaching experience in the Department of Economics, delivering lectures independently or as part of a team in subjects such as Microeconomics, Macroeconomics, and Microeconomic theory, etc. His practical experience working at a licensed financial intermediary by the Financial Supervision Commission is reflected in his lectures on financial instruments, particularly capital markets. This significantly enriches the teaching process, combining theoretical and practical skills that benefit bachelor, master, and doctoral students. As the role of capital markets grows domestically and their ties to EU financial markets strengthen, his expert qualification in investment brokerage with ongoing practical experience will support the development of specialized courses in this area, as well as for future scientific supervision of doctoral students with research interest in this promising area of modern economic science, specialized courses in the 3rd and 4th year of the bachelor's degree, as well as those in the "Master" degree and the educational and scientific degree "Doctor".

Dr. Peshev receives high evaluation from students for the quality of his teaching, including for modern teaching methods and techniques. He is respected by the departmental board and has proven that he can work successfully in a team, both in teaching and in the implementation of research projects, modern teaching methods and techniques, clarifies the material in an accessible and convincing language for students. His qualities as a lecturer and researcher meet the requirements for habitation as an Associate Professor and for future academic development at the UNWE.

12. General Characteristics of the Submitted Scientific Works/Publications

From the provided list of publications (individual and co-authored, indexed in scientific databases), several stand out:

A. Seven studies in English and Bulgarian: 1. Modelling Wealth and Wealth Inequality in Bulgaria; 2. Wealth Inequality Determinants in the EU Members from the CEE Region, 1995-2021; 3. Estimation of value, distribution and concentration of wealth in Bulgaria 1995-2020; 4. Bulgarian NUTS2 Regions' Beta-and Sigma-Convergence Towards the Eurozone; 5. Analysing CFD Retail Investors' Performance in a Post MiFID II Environment; 6. Beta and sigma-convergence of productivity of NUTS 2 regions in the (EU) member states from the CEE region; 7. Wealth Inequality Drivers in a Small EU Member Country: An Example from Bulgaria during the period 2005-2017.

B. Four chapters in collective monographs: 1. Regional Convergence (2022, Chapter 6) 2. Structural Convergence of the Bulgarian Economy Towards the Eurozone; 3. Investments (5th topic): Macroeconomic and Financial Analysis of Bulgaria in 2014, 2015, and 2016; 4. Non-banking financial sector (4th topic) (2019);

B. Four scientific articles and conference papers (*published in non-referred publications*).

The referenced publications of Dr. Peshev are focused on two, interrelated and mutually presumptive areas:

III. Wealth distribution and redistribution, and accordingly, the level of social polarization and the mechanisms for its mitigation.

In a long-term period, trends in the level of social polarization have been analysed. An adequate methodology has been selected and secondary and primary statistical data have been systematized, necessary for a comparative analysis of the processes of income distribution in Bulgaria and other EU countries. The comparisons and conclusions made between Bulgaria and other former socialist countries are particularly useful. The net wealth of households in our country is determined as the difference between real and financial assets on the one hand and their financial debt - bank loans and other financial receivables. The positive changes and the new, negative trends that have arisen for poor households and the lowest layer of the middle class have been taken into account.

The negative trends reflect the increased wealth of a symbolically small percentage of the population. Here, the quantitative analysis of Senior Asst. Peshev has also found a place in the determination of the Gini Index and its changes in recent years. For example, the bottom half of individuals own less than 5.1% of net wealth on average, while the top decile and percentile own 65.3% and 10.6% of total net wealth, respectively. A fundamental feature of the structure of household wealth in Bulgaria has been thoroughly examined - the dominant share of real assets over financial assets.

IV. The degree of convergence of Bulgaria to the EU and the Eurozone

The approach of Dr. Peshev to link the trends in the convergence process with changes in labour productivity levels is convincing. Based on one of the key laws of economics, concerning the direct relationship between labour productivity and real income, he examines the manifestation of this law in the different regions of Bulgaria. The conclusions are supported by reliable and indisputable statistical data and indices.

The main factors leading to the very uneven distribution of income and wealth in the different regions of Bulgaria are deduced. The examples of comparison of several districts around our large regional centres are convincing, where there is a process of approaching the average indicators of the EU and the blatant lagging behind in a number of "peripheral" regions in districts such as Vratsa, Vidin, Montana, Silistra, etc. The relations - investments: labour productivity: real purchasing power: income and wealth - are studied by region. An

indisputable dependence of the dynamics of investments and productivity on the development of capital markets has been tested, and this dependence has been analysed in the specific Bulgarian conditions.

The **monographic study** "Wealth in Bulgaria in the period 2020-2022" represented a significant, well-structured study. The author demonstrates excellent knowledge of the literature on the subject, in the critical analysis he successfully uses a combination of qualitative and quantitative indicators and models for their assessment and/or for highlighting certain trends and dependencies. The assessments and most of the conclusions of colleague Peshev are supported by solid arguments. It is in the monograph that his contributions to the disclosure of the specific forms of manifestation of basic economic laws and regularities in the specific Bulgarian conditions are synthesized.

13. Evaluation of Scientific and Applied Contributions

The attached scientific publications of Dr. Peshev give me grounds to list several major achievements and contributions in the research areas:

- ◆ Wealth in our country has been estimated at the national level, per person and per adult, by using a univariate (one-factor) regression model and deriving a characteristic multiplier between net wealth and GDP per person/adult of the population, by using linear and nonlinear dependencies.
- ◆ A methodology has been created for assessing the distribution of wealth in Bulgaria, by using two methods for assessing the distribution of wealth. (1) Using the ratio between the cumulative distribution of wealth and the cumulative distribution of income to derive the hypothetical distribution of wealth in Bulgaria. (2) Direct use of values for decile, percentile, quintile distribution for EU countries for which official or survey data are available.
- ◆ The specific factors in Bulgarian conditions that modify the manifestation of known dependencies between investments - labour productivity - income and the level and structure of wealth have been systematized and analysed. This is especially useful for adjustments in our economic policy, related to the accelerated achievement of the average indicators of the standard of living in the EU and the Eurozone.

14. Remarks and Recommendations

- ♦ Some conclusions require stronger arguments. For example, in his monographic study, he claims that "flat tax rates on income and corporate profits and budget deficits stimulate the process of wealth creation in Bulgaria". The practice and data from developed or developing economies prove the opposite. Countries with the highest progressive taxes such as Sweden, Denmark or France are among the countries with the highest income per employee. The same is true in Poland or Slovenia. In addition, it has been theoretically and practically proven that a flat tax always and everywhere leads to accelerated social polarization. And in the monograph, itself of Chief (senior) Asst. Prof. Peshev it is clearly stated that Bulgaria, a country with flat and record low taxes on income and profit, is the country in the EU with the most pronounced and continuing worsening social polarization.
- ♦ In future studies on the Bulgarian peculiarities of the economic environment, it would be useful to take into consideration factors whose role should not be underestimated. For example, when presenting the results of quantitative analyses, according to which Bulgaria has a significantly higher share of real household assets than financial assets, it would be useful to indicate when these assets were built. Bulgaria is among the first in the EU in terms of its own living space per capita, but this building stock was built for the most part before the transition to a market economy. Moreover, with these low incomes and deep social polarization, only a small percentage of wealthy Bulgarians can afford to buy housing at rapidly growing market prices. And these realities directly concern wealth and its structure and distribution.

15. Conclusion

The analysis of Dr. Petar Peshev's teaching and research activities convincingly supports the recommendation to award him the academic title of "Associate Professor".

07.12.2024 r.
Sofia

Signature:
Prof. Rumen. Gechev